

Sylwia Gapska, Paulina Sobczak, Szymon Sobczak
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa we Włocławku

DOTACJE CELOWE Z BUDŻETU PAŃSTWA JAKO ŹRÓDŁO DOCHODÓW GMINY MIASTA WŁOCŁAWEK W LATACH 2015–2017

**Earmarked subsidies from the state budget as the source of income
of the Włocławek municipality in the years 2015–2017**

Streszczenie:

Dotacje celowe, obok dochodów własnych oraz subwencji ogólnej, stanowią zasadniczy element systemu finansowego jednostek samorządu terytorialnego w Polsce. Za pomocą dotacji celowych z budżetu państwa finansowane są zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania ustawowo zlecone samorządom. Dofinansowane mogą być także zadania własne j.s.t. oraz zadania realizowane na podstawie porozumień zawartych z organami administracji rządowej. Celem niniejszego artykułu jest ukazanie znaczenia dotacji celowych dla j.s.t. na przykładzie Gminy Miasta Włocławek w latach 2015–2017.

Słowa kluczowe: budżet, dotacje celowe, jednostka samorządu terytorialnego, finanse publiczne

Abstract:

The article is focused at the issue of earmarked subsidies that are transferred from the state budget to local self-government units. Earmarked subsidies are one of the forms of local self-government's income. They are used to finance different expenditures, especially current tasks and delegated tasks. This form of financing is very important in the financial system of local governments. It's significance constantly grows. The authors present legal grounds of subsidizing and show some practical aspects on the example of the Włocławek municipality in the years 2015–2017.

Keywords: budget, earmarked subsidies, local self-government units, public finance

1. Wprowadzenie – dotacje celowa jako prawna forma wydatków publicznych

Podstawową jednostką samorządu terytorialnego (dalej: j.s.t.) w świetle Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej¹ jest gmina, wykonująca wszystkie zadania samorządowe, które nie są zastrzeżone ustawowo dla powiatów i wo-

¹ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U Nr 78, poz. 483 ze zm.).

jewództw. Stanowi to wyraz zasady pomocniczości (subsydiarności) w myśl której, zadania publiczne powinny być realizowane na możliwie najniższym szczeblu władz publicznych. Z wykonywaniem zadań publicznych wiąże się dokonywanie wydatków, stąd też konieczne jest wyposażenie j.s.t. w odpowiednie do potrzeb środki finansowe.

Konstytucja RP w art. 167 stanowi, że jednostkom samorządu terytorialnego zapewnia się udział w dochodach publicznych odpowiednio do przypadających im zadań. Konstytucja wymienia trzy rodzaje źródeł dochodów j.s.t.: dochody własne oraz subwencje ogólne i dotacje celowe z budżetu państwa.

Pojęcie dotacji zostało zdefiniowane w art. 126 ustawy o finansach publicznych², zgodnie z którym „są to podlegające szczególnym zasadom rozliczania środki z budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz z państwowych funduszy celowych przeznaczone na podstawie niniejszej ustawy [tj. u.f.p.], odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych, na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych.” W art. 127 u.f.p., określającym przeznaczenie dotacji celowych z budżetu państwa, ustawodawca wskazał zaś, że są to środki przeznaczone m.in. na finansowanie lub dofinansowanie zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych j.s.t. ustawami oraz bieżących zadań własnych samorządu – ust. 1 pkt 1 lit. a) i c). Jak już wspomniano powyżej, Konstytucja RP, a także ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego³ zaliczają dotacje celowe z budżetu państwa do źródeł dochodów j.s.t.

Jednostkom samorządu terytorialnego mogą być udzielane dotacje celowe zarówno z zasobów budżetu państwa, jak i z innych źródeł, np. funduszy celowych. Udzielenie dotacji należy rozumieć jako transfer środków o charakterze bezzwrotnym i nieodpłatnym, związanych z realizacją interesu publicznego. W przypadku dotowania samorządów transfery te mają charakter celowy – beneficjenci zobowiązani są wykorzystać otrzymane środki na realizację konkretnie oznaczonych zadań. Dotacje charakteryzuje brak powszechności oraz uwarunkowanie koniecznością spełnienia określonych przez prawo wymagań⁴.

Każdy rodzaj dotacji celowej ma swoją konstrukcję (budowę) prawną, np. obligatoryjny lub fakultatywny charakter, podmioty dotujące, określonych beneficjentów, cel dotacji, kwoty, sposób i tryb udzielania (przekazywania), możliwość prawnego dochodzenia lub jej brak⁵. Wynika ona z przepisów prawa

² Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r., poz. 2077 ze zm.), dalej: u.f.p.

³ Ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r., poz. 1453 ze zm.), dalej: u.d.j.s.t.

⁴ E. Kornberger-Sokołowska, J. Zdanukiewicz, R. Cieślak, *Jednostki samorządu terytorialnego jako beneficjenci środków europejskich*, Warszawa 2012, s. 66–67.

⁵ K. Czarniecki, *Dotacje budżetowe. Konstrukcja prawna i procedury*, Toruń 2018, s. 95.

materialnego, zawartych w ustawach szczególnych, przewidujących dotacyjny model finansowania określonych zadań.

Zgodnie z art. 175 ust. 1 pkt 2 u.f.p. dysponenti części budżetowych sprawują nadzór i kontrolę wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu państwa. Tak więc wydatkowanie dotacji celowych podlega kontroli ze strony wojewody, właściwego ministra, ale także regionalnej izby obrachunkowej. Dotacje niewykorzystane w terminie, wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, pobrane nienależnie (tzn. bez podstawy prawnej) bądź w nadmiernej wysokości podlegają obowiązkowi zwrotu do budżetu państwa stosownie do treści art. 168 i 169 u.f.p. Nieprawidłowa gospodarka środkami z dotacji może stanowić czyn będący naruszeniem dyscypliny finansów publicznych⁶, a w skrajnym przypadku skutkować odpowiedzialnością na podstawie Kodeksu karnego skarbowego⁷.

2. Dotacje celowe w świetle przepisów ustawy o dochodach j.s.t.

Ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego określa źródła ich dochodów oraz zasady ustalania i przekazywania dotacji celowych z budżetu państwa. Zgodnie z art. 8 u.d.j.s.t. dochodami jednostek samorządu terytorialnego mogą być dotacje celowe z budżetu państwa przeznaczone na:

- 1) zadania z zakresu administracji rządowej oraz na inne zadania zlecone ustawami;
- 2) zadania realizowane przez j.s.t. na mocy porozumień zawartych z organami administracji rządowej;
- 3) usuwanie bezpośrednich zagrożeń dla bezpieczeństwa i porządku publicznego, skutków powodzi i osuwisk ziemnych oraz skutków innych klęsk żywiołowych;
- 4) finansowanie lub dofinansowanie zadań własnych;
- 5) realizację zadań wynikających z umów międzynarodowych.

Zgodnie z art. 166 ust. 2 Konstytucji, jednostkom samorządu terytorialnego można zlecić w drodze ustawy wykonywanie zadań publicznych innych niż zadania własne, jeżeli wynika to z uzasadnionych potrzeb państwa. Przekazaniu zadań musi towarzyszyć jednakże zapewnienie adekwatnych środków finansowych. Środki te są przekazywane właśnie w postaci dotacji celowych. Dotacje na zadania z zakresu administracji rządowej stanowią jedną z najważniejszych kategorii dotacji celowych dla j.s.t. Zgodnie z art. 49 ust. 1 u.d.j.s.t. „jednostka samorządu terytorialnego wykonująca zadania zlecone z zakresu

⁶ Zgodnie z ustawą z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r., poz. 1311 ze zm.). Zob. zwł. art. 8 i 9 ustawy.

⁷ Ustawa z dnia 10 września 1999 r. (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r., poz. 2226 ze zm.). Zob. art. 82 Kodeksu.

administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami otrzymuje z budżetu państwa dotacje celowe w wysokości zapewniającej realizację tych zadań”. Które z zadań realizowanych przez j.s.t. mają charakter zadań zleconych z zakresu administracji rządowej lub innych zadań zleconych ustawami, decydują przepisy wielu ustaw szczególnych. Wykaz tych zadań zawarty jest corocznie w jednym z załączników do ustawy budżetowej (nakaz jego zamieszczania wynika z art. 122 ust. 1 pkt 5 u.f.p.)⁸.

W myśl art. 49 ust. 3 u.d.j.s.t. kwoty dotacji celowych na zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone odrębnymi ustawami jednostkom samorządu terytorialnego określone są przez dysponentów części budżetowych według zasad przyjętych w budżecie państwa do określenia wydatków podobnego rodzaju, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. W praktyce może to wywoływać pewne trudności, gdyż jeśli pewne zadania zostały zlecone samorządom do realizacji, państwo nie wykonuje ich bezpośrednio. Może więc zabraknąć punktu odniesienia, czyli wspomnianych w przepisie „wydatków podobnego rodzaju” w budżecie państwa⁹.

Zgodnie z art. 49 ust. 5 i 6 u.d.j.s.t. dotacje celowe na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone ustawami, powinny być przekazywane w sposób umożliwiający pełne i terminowe ich wykonanie. W przypadku niedotrzymania tego warunku, jednostce samorządu terytorialnego przysługuje prawo dochodzenia należnego świadczenia wraz z odsetkami w wysokości ustalonej jak dla zaległości podatkowych, w postępowaniu sądowym. Podkreślić należy, że przekazywanie dotacji celowych na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej jest obligatoryjne i nie ma charakteru uznaniowego. Przekazanie tych dotacji stanowi realizację zobowiązania powstałego wprost z mocy ustawy¹⁰.

Dotacje na zadania własne stanowią kolejną kategorię dotacji celowych, określonych w przepisach o dochodach j.s.t. Mogą być udzielane na finansowanie lub dofinansowanie zadań własnych bieżących i inwestycyjnych. Najczęściej mają fakultatywny charakter¹¹. Maksymalna kwota dotacji nie może być wyższa niż 80% kosztów realizacji zadania, chyba że odrębne ustawy stanowią inaczej (art. 128 ust. 2 u.f.p.).

⁸ Wskazać tu można np. ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r., poz. 1769 ze zm.), ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r., poz. 554 ze zm.) czy też ustawę z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r., poz. 1340). Zob. K. Czarnecki, *Dotacje budżetowe...*, s. 116.

⁹ M. Karlikowska, [w:] M. Karlikowska, W. Miemiec, Z. Ofiarski, K. Sawicka, *Ustawa o finansach publicznych. Komentarz*, Wrocław 2010, s. 343–344.

¹⁰ A. Borodo, *Dotacje celowe dla samorządu terytorialnego na zadania z zakresu administracji rządowej*, [w:] A. Borodo (red.), *Słownik finansów samorządu terytorialnego*, Toruń 2015, s. 45.

¹¹ K. Czarnecki, *Dotacje budżetowe...*, s. 134.

Zgodnie z art. 166 ust. 1 Konstytucji RP jako zadania własne wykonywane są przez jednostkę samorządu terytorialnego zadania publiczne służące zaspokajaniu potrzeb wspólnoty samorządowej. Katalog zadań własnych gminy zawiera art. 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym¹².

Na mocy art. 42 ust. 2 u.d.j.s.t. samorządy mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych:

- z zakresu zadań inwestycyjnych szkół i placówek oświatowych;
- związanych z inicjatywami wspierania edukacji na obszarach wiejskich, w tym na stypendia i pomoc materialną dla młodzieży wiejskiej;
- związanych z wdrażaniem reformy systemu oświaty, wyrównywaniem szans edukacyjnych oraz zapewnianiem kształcenia praktycznego;
- realizowanych w celu zagospodarowania nieruchomości Skarbu Państwa przejętych od wojsk Federacji Rosyjskiej i przekazanych jednostce samorządu terytorialnego na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zagospodarowaniu nieruchomości Skarbu Państwa przejętych od wojsk Federacji Rosyjskiej¹³;
- związanych z budową i remontami obiektów sportowych oraz rozwijaniem sportu, w szczególności wśród dzieci i młodzieży, a także sportu osób niepełnosprawnych;
- w zakresie przebudowy, budowy lub remontów dróg powiatowych i gminnych;
- związanych z budową, remontami i utrzymaniem strzelnic oraz rozwijaniem sportu strzeleckiego, w szczególności wśród dzieci i młodzieży oraz organizacji proobronnych;
- związanych z budową infrastruktury ładowania drogowego transportu publicznego oraz stacji ładowania pojazdów elektrycznych, o których mowa w ustawie z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych¹⁴, wykorzystywanych do wykonywania zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego;
- o których mowa w odrębnych przepisach – na zasadach w nich określonych.

Ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego przewiduje także dotowanie zadań realizowanych przez samorząd na podstawie porozumień zawartych z organami administracji rządowej. Zgodnie z art. 45 ustawy, taka j.s.t. trzymuje od organów administracji rządowej dotacje celowe w kwocie wynikającej z zawartego porozumienia. Porozumienie określa także szczegółowe zasady i terminy przekazywania dotacji (art. 48).

¹² Tekst jedn. Dz.U. z 2018 r., poz. 994 ze zm.

¹³ Ustawa z dnia 10 czerwca 1994 r. o zagospodarowaniu nieruchomości Skarbu Państwa przejętych od wojsk Federacji Rosyjskiej (Dz. U. Nr 79, poz. 363 ze zm.).

¹⁴ Dz.U., poz. 317.

Zgodnie z przepisem art. 51 ust. 1 u.d.j.s.t., z budżetu państwa mogą być udzielane właściwym jednostkom samorządu terytorialnego dotacje celowe na realizację zadań związanych z usuwaniem bezpośrednich zagrożeń dla bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz z usuwaniem skutków powodzi i osuwisk ziemnych oraz usuwaniem skutków innych klęsk żywiołowych. Dotacje, o których mowa mogą być udzielane również na budowę mieszkań komunalnych niezbędnych do zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych poszkodowanych w rozumieniu ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi¹⁵.

3. Dotacje celowe dla j.s.t. na przykładzie Gminy Miasta Włocławek

W oparciu o roczne sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Miasta Włocławek za okres 2015–2017¹⁶ można stwierdzić, że z budżetu państwa na rzecz włocławskiej wspólnoty samorządowej przekazywane były następujące rodzaje dotacji:

- dotacje celowe na zadania własne;
- dotacje celowe na zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami;
- dotacje celowe na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej;
- dotacje celowe na realizację zadań z zakresu edukacyjnej opieki wychowawczej finansowane w całości przez budżet państwa.

Na podstawie danych przedstawionych w sprawozdaniu z wykonania budżetu Włocławka za rok 2015, łączna kwota dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa wynosiła 75 872 874 zł, w tym:

- na zadania własne 30 089 085 zł;
- na zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami 45 643 649 zł (z tego 34 349 889 zł na zadania realizowane przez gminę i 11 293 760 zł na zadania realizowane przez powiat);
- na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej 9 000 zł;
- na realizację zadań z zakresu edukacyjnej opieki wychowawczej 131 140 zł.

¹⁵ Tekst jedn. Dz.U. z 2016 r., poz. 825 ze zm.

¹⁶ Zarządzenie nr 78/2016 Prezydenta Miasta Włocławek z dnia 25 marca 2016 r. w sprawie przedstawienia rocznych sprawozdań za 2015 rok, <http://www.bip.um.wlocl.pl> (dostęp: 17.06.2018 r.); Zarządzenie nr 59/2017 Prezydenta Miasta Włocławek z dnia 29 marca 2017 r. w sprawie przedstawienia rocznych sprawozdań za 2016 rok (Dz.Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego, poz. 1985); Zarządzenie nr 80/2018 Prezydenta Miasta Włocławek z dnia 28 marca 2018 r. w sprawie przedstawienia rocznych sprawozdań za 2017 rok (Dz.Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego, poz. 2235).

W roku 2016 nastąpił znaczący wzrost łącznej kwoty dochodów w postaci dotacji celowych przekazanych z budżetu państwa na rzecz miasta. Wyniosła ona 123 022 038 zł, w tym:

- 30 633 758 zł na zadania własne;
- 92 243 240 zł na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone ustawami (z tego 79 595 974 zł na zadania realizowane przez gminę¹⁷ i 12 647 266 zł na zadania realizowane przez powiat);
- 84 704 zł na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej;
- 60 336 zł na realizację zadań z zakresu edukacyjnej opieki wychowawczej.

Kwota dotacji celowych przekazanych w roku 2017 wzrosła o przeszło 14,5 mln w stosunku do roku poprzedniego i obejmowała:

- dotacje na zadania własne – 27 092 825 zł;
- dotacje na zadania zlecone – 110 354 722 zł (w tym: 96 503 137 zł na zadania realizowane przez gminę oraz 13 851 585 zł na zadania realizowane przez powiat);
- dotacje na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej – 77 579 zł;
- dotacje na realizację zadań z zakresu edukacyjnej opieki wychowawczej – 43 222 zł.

3.1. Dotacje na dofinansowanie zadań własnych

Jak już wskazano powyżej, dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa przez Gminę Miasto Włocławek na dofinansowanie zadań własnych wyniosły w 2015 r. 30 089 085 zł (98,25% planu). Przeznaczono je m.in. na:

- realizację programów rządowych: „Książki naszych marzeń”, „Bezpieczna +” oraz „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”;
- realizację zadań w zakresie wychowania przedszkolnego;
- dofinansowanie działalności domów pomocy społecznej;
- ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby, które posiadają uprawnienia do zasiłku stałego oraz za osoby bezdomne;
- pomoc w formie zasiłku okresowego;
- dofinansowanie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w żłobku przy ul. Wienieckiej 34a;
- dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym.

¹⁷ W tym dochody bieżące 79 491 882 zł, dochody majątkowe 104 092 zł.

W roku 2016 kwota ta wynosiła 30 633 758 zł (97,99% planu). Środki zostały przeznaczone na:

- realizację zadań w zakresie wychowania przedszkolnego, jako rekompensatę zmniejszenia opłaty za dodatkowe godziny opieki przedszkolnej;
- dofinansowanie działalności domów pomocy społecznej;
- ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby, które posiadają uprawnienia do zasiłku stałego oraz za osoby bezdomne;
- pomoc w formie zasiłku okresowego (13 540 368 zł);
- wypłatę zasiłku stałego (4 613 236 zł);
- dofinansowanie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w żłobku przy ul. Wienieckiej;
- dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym.

Otrzymana w 2017 r. kwota 27 092 825 zł (tj. 97,11% planu) przeznaczona została w szczególności na:

- dofinansowanie działalności domów pomocy społecznej;
- ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby, które posiadają uprawnienia do zasiłku stałego oraz za osoby bezdomne;
- pomoc w formie zasiłku okresowego (11 370 273 zł);
- wypłatę zasiłku stałego (4 637 622 zł);
- dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym;
- dofinansowanie zakupu nowości wydawniczych do bibliotek szkolnych i pedagogicznych w szkołach podstawowych i zawodowych.

3.2. Dotacje na zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone ustawami

Dotacje celowe na zadania zlecone w części realizowanej przez gminę zostały przeznaczone w roku 2015 na rolnictwo, administrację, prowadzenie rejestru wyborców, organizację wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, do Sejmu i Senatu oraz referendum ogólnokrajowego, oświatę, ochronę zdrowia i pomoc społeczną. Finansowanie zadań zleconych należących do właściwości powiatu obejmowało gospodarkę gruntami i nieruchomościami, opracowania geodezyjne i kartograficzne, nadzór budowlany, administrację, kwalifikację wojskową, zadania z zakresu obrony narodowej, oświatę, ochronę zdrowia, orzekanie o niepełnosprawności, środki dla Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej oraz Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego.

Zakres rzeczowy zadań zleconych realizowanych za pomocą dotacji budżetowych przez Gminę Miasto Włocławek w latach 2016 i 2017 nie wykazywał zasadniczych różnic względem przedstawionego powyżej (nie były jednak ponoszone wydatki związane z organizacją wyborów bądź referendum).

Tabela 1. Dotacje celowe z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej oraz na inne zadania zlecone ustawami jako dochody Gminy Miasta Włocławek w latach 2015–2017 (dane obejmują dochody bieżące przeznaczone na zadania realizowane przez gminę).

Dział	2015 rok			2016 rok			2017 rok		
	Dochód planowany (zł)	Dochód wykonany (zł)	Wskaźnik wykonania	Dochód planowany (zł)	Dochód wykonany (zł)	Wskaźnik wykonania	Dochód planowany (zł)	Dochód wykonany (zł)	Wskaźnik wykonania
Rolnictwo i łowiectwo	3 843	3 843	100 %	4 774	4 774	100 %	6 603	6 602	99,98 %
Administracja publiczna	1 519 331	1 519 331	100 %	1 878 782	1 822 776	97,02 %	1 932 409	1 889 764	97,79 %
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa, w tym:	722 112	712 767	98,71 %	81 094	81 087	99,99 %	16 340	16 340	100 %
– wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej	336 830	336 803	99,99 %	–	–	–	–	–	–
– wybory do Sejmu i Senatu	202 416	198 210	97,92 %	–	–	–	–	–	–
– referendum ogólnokrajowe	169 448	164 336	96,98 %	–	–	–	–	–	–
Oświata i wychowanie	689 802	675 215	97,89 %	769 031	745 991	97 %	1 269 219	1 228 633	96,80 %
Ochrona zdrowia	3 651	3 651	100 %	3 600	3 248	90,22 %	3 900	3 859	98,95 %
Pomoc społeczna	31 547 033	31 435 082	99,65 %	77 299 496	76 834 006	99,53 %	2 107 581	2 103 148	99,94 %
Rodzina	–	–	–	–	–	–	92 061 117	91 254 791	99,12 %
RAZEM	34 485 772	34 349 889	99,61 %	80 036 777	79 491 882	99,45 %	97 397 169	96 503 137	99,08 %

Źródło: opracowanie własne na podstawie Zarządzeń Prezydenta Miasta Włocławka Nr 78/2016, Nr 59/2017, Nr 80/2018 w sprawie przedstawienia rocznych sprawozdań za lata 2015, 2016, 2017.

3.3. Dotacje celowe na zadania realizowane na podstawie porozumień zawartych z organami administracji rządowej

Na podstawie Zarządzenia Nr 78/2016 Prezydenta Miasta Włocławka z dnia 25 marca 2016 r. w sprawie przedstawienia rocznych sprawozdań za 2015 rok Gminie Włocławek przyznano dotacje celowe na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej w kwocie 9 000 zł (100% planu) na utrzymanie grobownictwa wojennego, zgodnie z Zarządzeniem Nr 59/2017 Prezydenta Miasta Włocławka z dnia 29 marca 2017 r. w sprawie przedstawienia rocznych sprawozdań za 2016 rok także udzielono dotacji celowych w wysokości 9 000 zł, o takim samym przeznaczeniu. Natomiast na podstawie sprawozdania z wykonania budżetu za 2017 rok, zgodnie z Zarządzeniem Nr 80/2018 Prezydenta Miasta Włocławka z dnia 29 marca 2018 r. Gminie Włocławek przyznano dotacje w kwocie 77 579 zł – otrzymano je na utrzymanie grobownictwa wojennego – tak jak w poprzednich latach w kwocie 9 000 zł, na realizację projektu „Włocławek mówi przemocę stop” w kwocie 53 579 zł oraz na realizację zadań wiodącego ośrodka koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczego w latach 2017–2021 w kwocie 15 000.

4. Podsumowanie

Wydatki służące zaspokajaniu potrzeb lokalnych (w przypadku zadań własnych) oraz związane z wykonywaniem zadań zleconych (z zakresu administracji rządowej i innych) wydatkami publicznymi. W celu zabezpieczenia realizacji tych zadań, jednostkom samorządu terytorialnego zapewnia się udział w dochodach publicznych odpowiednio do przypadających im zadań.

Dotacje celowe z budżetu państwa stanowią istotny element gospodarki finansowej gminy także w przypadku gminy Włocławek. W latach 2015–2017 można zaobserwować wzrost kwoty dotacji kierowanych do gminy Włocławek z budżetu państwa, co jest wyrazem decentralizacji gospodarowania finansami publicznymi. Jest to zjawisko pozytywne, tym bardziej, że jeśli chodzi o podział dotacji wśród jednostek samorządu terytorialnego największy udział przypada gminom, które są podstawową strukturą samorządu terytorialnego i mają szanse najbardziej efektywnie wykorzystać te środki finansowe.

Bibliografia:

Borodo (red.), *Słownik finansów samorządu terytorialnego*, wyd. TNOiK „Dom Organizatora”, Toruń 2015.

Czarnecki K., *Dotacje budżetowe*, wyd. TNOiK „Dom Organizatora”, Toruń 2018.

Karlikowska M., Miemiec W., Ofiarski Z., Sawicka K., *Ustawa o finansach publicznych. Komentarz*, wyd. Presscom, Wrocław 2010.

Kornberger-Sokołowska E., Zdanukiewicz J., Cieślak R., *Jednostki samorządu terytorialnego jako beneficjenci środków europejskich*, wyd. Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2012.